

Súd: Okresný súd Čadca  
Spisová značka: 8P/23/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201741  
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2021  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová  
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5319201741.8

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou vo veci starostlivosti o maloletého S. P., L.. X.X.XXXX, J. XXX XX O. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky C. P., L.. X.X.XXXX, J. XXX XX O. XXXX a otca X. P.Y., L.. X.XX.XXXX, J. XX Y. B., C. XEF, C., C., E. J., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Zahoráková & Partners, s.r.o., Krasovského 13, 851 01 Bratislava, IČO: 47 232 412, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného takto

### rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .
- II. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

### odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 1.7.2019 sa navrhovateľ domáhal zníženia výživného voči svojmu maloletému synovi S. P., L.. X.X.XXXX na sumu 50,- € mesačne. V návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Čadca vydaným vo veci 13C/45/2003 dňa 2.3.2006 mu bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletého S. vo výške 66,39 € (2.000,- Sk) mesačne. V čase rozhodovania mal vyživovaciu povinnosť len voči dvom maloletým deťom na Slovensku a mal dobrý zdravotný stav. Od roku 2006 žije vo Veľkej Británii. V roku 2012 sa mu narodilo ďalšie dieťa, čím mu vznikla ďalšia vyživovacia povinnosť. Od roku 2015 nemá stály pracovný pomer. V máji 2015 skončil pracovný pomer zo zdravotných dôvodov a do novembra 2015 bol nezamestnaný. V novembri 2015 sa zamestnal v spoločnosti O. C., ktorá však pracovný pomer ukončila v skúšobnej dobe. Dňa 16.12.2015 a 20.12.2015 podstúpil dve vážne operácie brušnej dutiny v dôsledku infekčného ochorenia, následkom ktorých má opakované zdravotné komplikácie a jeho zdravotný stav sa výrazne zhoršil. V dôsledku vážnych zdravotných komplikácií začal pracovať až koncom júna 2016 ako agentúrny pracovník, avšak z dôvodu pretrvávajúceho nepriaznivého zdravotného stavu nemá do dnešného dňa možnosť vykonávať kvalifikovanú a primerane ohodnotenú prácu a nájsť si zamestnanie na trvalý pracovný pomer. Z týchto dôvodov sa dlhodobo ocitol v značných finančných problémoch, bol nútený sa zadlžiť a požičať si peniaze aj od svojej rodiny, predovšetkým od svojej matky, ktorú v konaní navrhol vypočuť ako svedkyňu. Svoju vyživovaciu povinnosť plnil riadne, avšak aby ju mohol plniť, finančne sa značne zadlžil. Jeho posledný pracovný pomer bol od 10.3.2019 do 11.6.2019. Jeho príjmy od apríla 2018 do apríla 2019 predstavovali 11.603 GBP (12.941,83 €) v hrubom, podpora v nezamestnanosti 2.340 GBP (2.610,01 €), rovnako za obdobie od apríla 2018 do apríla 2019. Mesačný čistý príjem navrhovateľa, pokiaľ pracoval, predstavoval 900 GBP (1.003,85 €). V súčasnosti nepracuje a jeho čistý príjem predstavuje 560 GBP (624,62 €). Svoje dlhy konkretizoval spolu vo výške 21.328,87 € (voči svojej matke Y. V. 8.000,- €, kreditná karta Lloyds bank 3.400 GBP (3.792,31 €), kreditná karta Barclays 6.950 GBP (7.751,94 €) a bežný účet Lloyds bank 1.600 GBP (1.784,62 €)). Aktuálne mesačné náklady navrhovateľa sú vo výške 1.433,26 € titulom nájmu na bývanie v spoločnom byte s ďalšími osobami 450 GBP (501,92 €), jednotlivé splátky pôžičiek (kreditné karty, úroky bežný účet)

180 GBP (200,77 €), strava, hygienické potreby, lieky, ošatenie a doprava 450 GBP (501,92 €), výživné na maloletú M. D. 45 GBP (50,19 €) a výživné na dcéru S. P. S. S. P. 160 GBP (178,46 €). Z dôvodu zmeny pomerov na svojej strane, a to straty príjmu z pracovnej činnosti z objektívnych dôvodov spočívajúcich v zdravotnom stave navrhovateľa, ako aj z dôvodu vzniku novej vyživovacej povinnosti, je preňho ďalej neúnosné plniť súdom určenú vyživovaciu povinnosť. Na pojednávaní dňa 31.1.2020 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne na svojom návrhu zotrval, skutkové tvrdenia doplnil v tom smere, že od roku 2019 už neplatí ani výživné na maloletú M. D., nakoľko podľa anglických úradov v plnom rozsahu preberá za navrhovateľa túto vyživovaciu povinnosť štát. Od septembra 2019 je poberateľom dávky v nezamestnanosti, v mesiaci september mu z tohto titulu bola poskytnutá dávka vo výške 225,25 libier, v októbri 550,15 libier, v novembri 224,89 libier, v decembri 550,15 libier, v januári 494,45 libier. Jeho ročný príjem za rok 2018 predstavoval 11.603,19 libier. Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní navrhla vykonať dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré k tvrdeniam navrhovateľa predložila v anglickom jazyku, vypočúť navrhovateľa prostredníctvom dožiadaného súdu v Anglicku, na zváženie súdu ponechala v prípade potreby i výsluch jeho matky a vzhľadom k jeho zdravotnému stavu, nakoľko má vedomosť, že v Anglicku nevydávajú o stave pacienta žiadne potvrdenia, žiadala prostredníctvom dožiadania vykonať i výsluch ošetrojúceho lekára navrhovateľa. Na pojednávaní súd v nadväznosti na znenie rozsudového návrhu vyzval právnu zástupkyňu navrhovateľky, aby tiež uviedla, odkedy otec požaduje výživné znížiť. I to bolo dôvodom odročenia pojednávania. Ku dňu rozhodovania súdu však zo strany navrhovateľa nebolo doručené už žiadne podanie.

2. Matka maloletého dieťaťa vo vyjadrení k návrhu doručenom súdu dňa 16.8.2019 na čl. 28 spisu vyjadrila s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlas. Poukázala na to, že posledným rozhodnutím súdu, ktorým bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti otca k maloletému synovi S., nebolo rozhodnutie vydané vo veci 13C/45/2003, ale rozhodnutie vydané vo veci 16P/20/2014, ktorým bola zmenená výška vyživovacej povinnosti na sumu 150,- € mesačne. Navrhovateľ však toto rozhodnutie súdu nerešpektuje. Dlhy navrhovateľa považuje matka za nadhodnotenú, dlh voči jeho matke účelovo vymyslený a aktuálne mesačné náklady za nepravdivé, aj preto, že na maloleté deti S. S. S. neplatí výživné v sume 178,46 €, ako uvádza, ale v sume 149,37 €, hoci od 7.4.2014 má platiť 300,- € mesačne. Tiež poukázala na nepravdepodobnosť jeho mesačných nákladov špecifikovaných vo výške 1.433,26 €, keďže ako sám tvrdí, jeho čistý príjem je 624,62 €. Tiež považuje mesačné náklady navrhovateľa titulom stravy, hygieny, liekov, ošatenia či dopravy vo výške 501,92 € na jednu osobu za nadhodnotenú. Pokiaľ navrhovateľ na svoju osobu minie 501,92 € mesačne, ako môže jeho 17-ročný syn vyžiť z 50,- € mesačne. Poukázala na to, že tieto náklady a zlý zdravotný stav otec uvádzal už v konaní o zvýšení výživného vo veci 16P/20/2014, v ktorej ani na výzvu súdu, aby predložil potvrdenia o výdavkoch, lekársku správu o zdravotnom stave, či o svojich príjmoch z predchádzajúceho obdobia, nereagoval, žiadny listinný dôkaz nepredložil. V každom konaní, ktoré sa viedlo ohľadom výživného pre deti, tvrdil, že je v zlej finančnej situácii, už aj v čase, keď ešte vykonával podnikateľskú činnosť. Od roku 2006 pracuje vo Veľkej Británii, kde odišiel práve kvôli vyššiemu zárobku. Neplatením výživného v minulosti mu vznikol dlh na výživnom 14.240,07 €. Maloletý S. je študentom D. G. Š. W. P. T. L. C.. Tým sa zvýšili jeho náklady spojené najmä s cestovaním a zakúpením počítača, ktorý potrebuje k štúdiu. Od roku 2018 musí nosiť okuliare. Zvýšili sa i náklady na dcéru S. P., ktorá ukončila štúdium na gymnázium a pokračuje na V. V. A. E. J.. Matka konkretizovala priemerné mesačné výdavky na domácnosť nasledovne: záloha na kúrenie 40,- €, záloha na elektrinu, rozhlas a televíziu 30,32 €, interne 8,- €, skylink 3,99 €, životné poistenie 35,72 €, splátka dlho voči rodičom 100,- €, strava, hygiena, ošatenie, lieky, doprava pre dcéru 350,- €, strava, hygiena, ošatenie, lieky, doprava pre matku 350,- €, ako i iné nepravdivé výdavky titulom opravy či údržby alebo odvozu komunálneho odpadu a podobne. Priemerné mesačné výdavky na maloletého syna S. špecifikovala nasledovne: obed v školskej jedálni 25,- €, strava doma 150,- €, hygiena 15,- €, školské pomôcky, výlety, exkurzie a podobne 30,- €, obuv, ošatenie 60,- €, cestovné do školy 20,- €, lieky, stomatologické ošetrenia 15,- €, kredit na telefón 6,- €, vreckové 20,- €, nepravdivé výdavky, sporenie na stužkovú 100,- € ročne, teda 8,33 € mesačne, odvoz komunálneho odpadu 16,- € ročne, teda 1,33 € mesačne, ortopedické vložky do topánok 21,- € ročne, čo je 1,75 € mesačne, okuliare 86,- €, to je 7,17 € mesačne, počítač 865,99 €, tlačiareň 85,- €, mobil 259,70 €. Z finančných dôvodov syn nenavštevuje platené krúžky, hoci tento rok by chcel navštevovať záujmový krúžok florbalu. Bola mu dokonca odporučená ortodontická liečba, ktorú však tiež z finančných dôvodov zatiaľ neabsolvoval. Taktiež neabsolvoval lyžiarsky kurz, lebo mu matka nemohla zakúpiť lyžiarsku výstroj a neboli nikde ani na dovolenke, nikdy. Matka k svojim tvrdeniam pripojila i listinné dôkazy tieto výdavky preukazujúce. Na pojednávaní dňa 31.1.2020 uviedla, že navrhovateľ nepredložil žiadne potvrdenie o tom, že jeho terajší zdravotný stav je taký, že by nemohol pracovať. Nie je poberateľom invalidného dôchodku,

teda nie je zrejmé, že by dávka, ktorú poberá, súvisela s jeho zdravotným stavom. Matka si myslí, že nechce pracovať. Dlhý nemusia súvisieť s jeho zdravotným stavom. Opätovne poukázala na to, že je gambler. Predložila aj tabuľku, z ktorej vyplýva plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľom od roku 2003, keď jeho zdravotný stav bol ešte v poriadku, až do roku 2019. Tabuľku vystavila pre Centrum pre medzinárodno-právnu ochranu detí a mládeže, za účelom pomoci pri vymáhaní výživného. Matka nepovažuje za pravdivé tvrdenie otca, že si nemôže nájsť zamestnanie kvôli zdravotnému stavu aj preto, pretože keď žil ešte na Slovensku, vykonával podnikateľskú činnosť, viedol účtovníctvo pre rôzne firmy, čo môže podľa jej názoru vykonávať aj pri určitých zdravotných problémoch. Tiež nie je nikde napísané, že má žiť v Anglicku. Dlhý má aj tu na Slovensku, a to z čias, keď nebol ešte v zlom zdravotnom stave. A nejde len o dlhy na výživnom. Z tohto dôvodu si matka myslí, že aj preto sa nechce na Slovensko vrátiť. Maloletý S. je už stredoškolač, navštevuje 2. ročník. Matka stále žije aj dcéru S., ktorá je vysokoškolačka. Matke počas tohto konania vznikli i náklady titulom cestovného, nakoľko jej zamestnávateľ sa sťahuje do iného miesta, do mesta T. L. T.. K zmene došlo na jej strane i z dôvodu ďalšej zmeny pracovných podmienok, v dôsledku čoho sa jej znížil príjem (pôvodne súčasťou jej príjmu bol aj rizikový príplatok, nakoľko vykonávala prácu v hlučnom prostredí). Tiež uviedla, že navrhovateľ predložil len krátke PN-ky, nič preto zatiaľ nenasvedčuje tomu, že jeho nepriaznivý zdravotný stav stále trvá. Požiadala aj o náhradné výživné a určitý čas ho aj poberala. Pokiaľ jej však navrhovateľ začal výživné plniť, bolo jej pozastavené. Potom súd požiadala o zvýšenie výživného. Následne už pre náhradné výživné nespĺňala podmienky.

3. Kolízny opatrovník, ktorý zastupuje v konaní záujmy maloletého dieťaťa, vo svojej správe zo dňa 31.10.2019 na čl. 69 spisu uviedol, že maloletý S. navštevuje 2. ročník D. G. Š. E. T. L. C., odbor informatik. Dosahuje dobré vyučovacie výsledky. Matka platí za stravu v školskej jedálni 25,- € mesačne, cestovné do školy 20,- € a vreckové 20,- €. S. nosí i okuliare a musí nosiť aj ortopedické vložky do topánok. Taktiež mu bol odporučený fixný ortodontický strojček, ale momentálne si ho z finančných dôvodov nemôže dovoliť. Výživné na maloletého S. bolo otcovi určené pôvodne vo výške 66,39 €, následne rozsudkom vydaným vo veci 16P/20/2014 zvýšené na 150,- € mesačne. Uvedené však otec neakceptoval, platil iba 66,39 € a od septembra výživné neplatí vôbec. Kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloleté dieťa a odporučil návrh otca na zníženie výživného zamietnuť. Zhodný prejav vôle učinil aj v záverečnom prednese, po vykonaní dokazovania, v ktorom uviedol, že súhlasí s predbežným právnym názorom súdu a návrh otca žiada zamietnuť. Zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa. Pokiaľ ide o dlhy otca, tie nemajú pred výživným prednosť. Napokon, otec svoj zdravotný stav nepreukázal, nepredložil potvrdenie od lekára.

4. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie. Pojednávanie dňa 31.1.2020 vykonal v neprítomnosti navrhovateľa, avšak v prítomnosti jeho právnej zástupkyne, matky maloletého dieťaťa i kolíznej opatrovníčky. Toto pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom matky a oboznámením listinných dôkazov predložených navrhovateľom (v anglickom jazyku), odročil za účelom oboznámenia sa s nimi, za súčasného uloženia povinnosti predložiť ich v úradnom jazyku (keďže nejde o prípad, kedy by navrhovateľ bol cudzím štátnym príslušníkom, neznalým úradného jazyka, naopak, je osobou, ktorej materinským jazykom je jazyk úradný), pričom účastníkom uložil lehotu 30 dní na produkovanie ďalších prípadných dôkazných návrhov (vzhľadom k dovtedy vykonanému dokazovaniu), pojednávanie odročil tiež za účelom zváženia spôsobu vykonania dôkazu výsluchom navrhovateľa, vo vzťahu ku ktorému za hospodárne zvolil zodpovedanie otázok (za účelom doplnenia skutkového stavu) písomnou formou, a to aj vzhľadom k tomu, že ide o účastníka zastúpeného advokátom, konajúc zároveň hospodárne a účelne, i v nadväznosti na článok 17 základných zásad CSP. Pojednávanie súd odročil tiež za tým účelom, aby navrhovateľ v lehote 1 mesiaca doručil i dôkaz preukazujúci jeho zdravotný stav, a to aj v nadväznosti na jeho tvrdenie, že lekári nevydávajú v krajine, v ktorej navrhovateľ žije, pacientom potvrdenia o ich zdravotnom stave. Po tomto pojednávaní súd podrobnou výzvou zo dňa 6.4.2020 navrhovateľa vyzval k písomnej odpovedi na otázky súdu, ktoré vyplynuli z dovtedy zisteného skutkového stavu i listinných dôkazov s tým, že mu zároveň oznámil, že ním navrhnuté dôkazy (dôkaz výsluchom jeho ošetrojúceho lekára, dôkaz výsluchom navrhovateľa prostredníctvom dožiadaného súdu v Anglicku a tiež dôkaz výsluchom matky navrhovateľa) v nadväznosti na doposiaľ nepreukázaný samotný tvrdený hlavný dôvod podstatnej zmeny pomerov, nevykoná. Už v tejto výzve týmto spôsobom súd navrhovateľovi oboznámil svoj predbežný právny názor, z ktorého bolo zrejmé, že nepovažuje podstatnú zmenu tvrdenú navrhovateľom za preukázanú. Navrhovateľ, hoci si bol tohto názoru súdu vedomý, na uvedenú výzvu nereagoval, v konaní zostal nečinný. Neurobil tak dokonca ani prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, ktorej bola výzva doručená dňa 14.6.2020. Vo výzve bola určená lehota do 31.5.2020,

táto uplynula teda márne. Navrhovateľ nereagoval dokonca ani na urgenciu výzvy, v rámci ktorej ho súd žiadal o oznámenie dôvodu, ktorý mu bráni v jej splnení (email čl. 135 spisu). Zároveň súd navrhovateľa prostredníctvom právnej zástupkyne vyzval, aby oznámil predpokladaný čas, kedy sa bude na území Slovenskej republiky s najväčšou pravdepodobnosťou nachádzať. Súd sa teda snažil a dával navrhovateľovi opakovane možnosť tvrdiť a svoje tvrdenia i preukázať. Na ďalšie pojednávanie (ktoré bolo opakovane odročené pre pandemickú situáciu spojenú s Covid19 a núdzový stav na území SR) dňa 19.3.2021, sa navrhovateľ ani jeho právna zástupkyňa nedostavili, svoju neprítomnosť neospravedlnili, nepožiadali o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Súd preto v súlade s § 180 CSP v spojení s § 178 ods. 2 CSP pojednávanie vykonal v ich neprítomnosti. Na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov. Oboznámil i obsah pripojeného spisu 16P/20/2014, v ktorom súd naposledy rozhodoval o vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči maloletému synovi S.. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery:

5. Z rodného listu na čl. 33, vydaného dňa 19.8.2002, vyplýva, že maloletý S. P. sa narodil dňa X.X.XXXX.

6. Z potvrdenia D. G. Š. W. P. T. L. C. zo dňa 16.1.2019 čl. 32 spisu vyplýva, že maloletý S. P. je v školskom roku 2018/2019 žiakom 1.B triedy.

7. Z potvrdenia M. O. zo dňa 9.8.2019 čl. 25 vyplýva, že matka maloletého dieťaťa je rozvedená, s deťmi býva v rodičovskom dome, kde žijú aj jej rodičia a brat. Iné skutočnosti nie sú známe.

8. Z potvrdenia P.-Y. D. zo dňa 16.8.2019 na čl. 41 spisu vyplýva, že matka dosahovala priemerný čistý mesačný zárobok v roku 2017 vo výške 713,- €, v roku 2018 vo výške 791,- € a v roku 2019 vo výške 807,- €.

9. Z potvrdenia o návšteve školy A. T. E. J., farmaceutickej fakulty zo dňa 3.9.2019 na čl. 44 vyplýva, že dcéra S., L.. X.X.XXXX je študentom 1. ročníka denného magisterského štúdia v akademickom roku 2019/2020. Štandardná dĺžka štúdia je 5 rokov.

10. Z listinných dôkazov predložených právnu zástupkyňou navrhovateľa v anglickom jazyku, za súčasného ozrejmenia, ktoré tvrdenia navrhovateľa majú preukázať, mal súd zistené, že navrhovateľovi sa dňa XX.X.XXXX narodila dcéra M. D. (čl. 81), na ktorú podľa rozhodnutia Úradu pre starostlivosť o maloleté deti (čl. 82) od 25.7.2019 nie je povinný platiť výživné, nakoľko túto vyživovaciu povinnosť prevzal za navrhovateľa štát (jedným z dôvodov rozhodnutia je, že príjem navrhovateľa za týždeň je menší ako 7 libier). Z daňového priznania za rok 2018 na čl. 83 spisu vyplýva, že ročný príjem navrhovateľa predstavoval 11.603 GBP (12.941,83 €) v hrubom. Navrhovateľ predložil tiež potvrdenia o zrealizovaných transakciách z účtu jeho matky Y. V. čl. 85 - 89, a to vo vzťahu k jeho tvrdeniam o dlhoch, ktoré voči nej má. Tiež predložil doklady z banky: potvrdenie, že jeho kreditná karta „skončila“, a taktiež potvrdenie o jeho dlhu (čl. 90 - upomienka dlhu na kreditnej karte banky Lloyds bank), ako aj o dlhu na kreditnej karte banky Barclays, ktorý je aktuálne mimosúdne vymáhaný spoločnosťou Link Financial Outsourcing Ltd (čl. 91 spisu) a dlhu na bežnom účte banke Lloyds bank (čl. 92 spisu) vo výške 2.872,01 GBP k 2.9.2019. Na čl. 93 spisu predložil svoj súhlas ako pacienta s vyšetrením, s operáciou, na čl. 94 aj dokument o jeho zdravotnej kondícii zo dňa 5.1.2016 (ide o obdobie našej tzv. „PN“), z ktorého vyplýva, že od 11.12.2015 do 12.2.2016 nebol spôsobilý na prácu. Ďalšie takéto potvrdenie zo dňa 15.2.2016 o jeho pracovnej neschopnosti trvajúcej 2 týždne sa nachádza i na čl. 95 spisu a potvrdenie zo dňa 1.8.2018 o jeho pracovnej neschopnosti po dobu 56 dní na čl. 98 spisu. Z potvrdenia zo dňa 11.10.2018 na čl. 97 spisu vyplýva, že ide o potvrdenie, že po dobu 6 mesiacov absolvoval navrhovateľ regeneračné cvičenia. Vo vzťahu k týmto listinným dôkazom predloženým navrhovateľom na pojednávaní prostredníctvom právnej zástupkyne súd vychádzal z jej tvrdení, ku ktorým tieto jednotlivé listiny označila, ako i z údajov z nich vyplývajúcich, ktoré bolo možné bez pochýb z nich vyvodiť.

11. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočka Č. zo dňa 17.4.2020 na čl. 118 vyplýva, že navrhovateľ má dlh na sociálnych odvodoch ako samostatne zárobkovo činná osoba za obdobie február - jún 2008 vo výške 445,79 €.

12. Z oznámenia Všeobecnej zdravotnej poisťovne zo dňa 20.4.2020 na čl. 128 spisu vyplýva, že navrhovateľ má ku dňu 20.4.2020 dlhy na odvodoch vo výške 5.710,38 €, ktoré sú vymáhané vo viacerých exekučných konaniach.

13. Z rozhodnutia ÚPSVaR Čadca zo dňa 4.2.2020 na čl. 123 spisu vyplýva, že matke maloletého S. bol priznaný nárok na náhradné výživné vo výške 115,15 € od 1.11.2019 do 31.12.2019 a vo výške 150,- € od 1.1.2020. Náhradné výživné bude vyplácané mesačne pozadu žiadateľovi - matke.

14. Z pripojeného spisu 16P/20/2014 mal súd zistené, že rozsudkom Okresného súdu Čadca č. konania 16P/10/2014-175 zo dňa 3.5.2017 bol rozsudok Okresného súdu Čadca č. konania 13C/45/2003-63 zo dňa 2.3.2006, ktorým súd rozhodol i o rozvode manželstva rodičov maloletého S. a na ktorý navrhovateľ v návrhu odkazoval, v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom zmenený, keď výživné na maloletú S. bolo zvýšené na 150,- € mesačne a na maloletého S. rovnako na sumu 150,- € mesačne. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.6.2017. Z pripojeného spisu mal súd zistenú aj tú skutočnosť, že otec maloletého dieťaťa, ktorému bol rozsudok doručený dňa 9.6.2017, podal proti tomuto rozsudku odvolanie. Keďže ho podal po zákonnej lehote, uznesením Krajského súdu v Žiline číslo konania 5CoP/64/2017-215 zo dňa 30.1.2018 bolo odmietnuté. Z odôvodnenia rozsudku súdu 16P/20/2014-175 vyplýva, že otec vo svojom vyjadrení k návrhu matky na zvýšenie výživného na obe maloleté deti uviedol, že žije s partnerkou, starajú sa o maloletú dcéru, ktorá sa im narodila XX.X.XXXX. V dôsledku zdravotných komplikácií musel ukončiť predchádzajúcu prácu a od 1.5.2015 nepoberá žiaden príjem. Všetky náklady od tohto obdobia financuje súkromnými pôžičkami. Pomáha mu jeho partnerka. Koncom roka 2015 podstúpil dvojitú operáciu, v dôsledku ktorej má objektívne zdravotné obmedzenie, ktoré mu po skončení aktuálnej práceneschopnosti sťažuje bezproblémové nájdenie si práce. Od 11.12.2015 na základe štátneho zdravotného zabezpečenia poberá podporu vo výške 73,10 GBP, čo predstavuje mesačne 292,40 GBP, čo je 397,17 €. Svoje výdavky tvrdil titulom nájmu, dane z nehnuteľnosti, elektrickej energie a vody spolu vo výške 830 GBP, to je 1.127,41 €, z ktorých uhradza polovicu, teda sumu 415 GBP, čo je 563,71 €. Tvrdil aj dlhy z titulu splátok kreditnej karty či zameškaného výživného, spolu vo výške 285,83 €. Tiež tvrdil výdavky titulom poisťky osobného motorového vozidla, jeho údržby, motorových pohonných hmôt, a taktiež titulom stravy, oblečenia a telefónu spolu 400 GBP, čo je 543,33 €. Zatiaľ čo jeho mesačné príjmy činili 397,17 €, jeho mesačné výdavky boli minimálne vo výške 1.542,24 €. Okresný súd v Čadci v konaní 16P/20/2014 vyzval otca maloletého S. k predloženiu dôkazov k svojim tvrdeniam, tiež doplneniu rozhodujúcich skutkových tvrdení. V závere rozsudku však skonštatoval, že napriek tejto výzve svoju povinnosť nesplnil, bol pasívny, už ako v pôvodnom rozvodovom konaní. Keďže súd nemal preukázané, že vzhľadom na nepriaznivú sociálnu situáciu nie je v možnostiach a schopnostiach otca výživné na maloleté deti platiť, s prihliadnutím na ich odôvodnené potreby výživné zvýšil, u maloletého S. zo sumy 66,39 € na sumu 150,- €.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Predmetom tohto konania navrhovateľ učinil zníženie výživného na svojho maloletého syna. V takomto konaní súd prihliada z úradnej povinnosti na podstatnú zmenu pomerov, ktorá nastala od posledného rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti. Poukazujúc na ustanovenie § 78 ods. 1 zákona o rodine rozhodnutie, ktorým sa určilo výživné, možno zmeniť len vtedy, ak dôjde k zmene pomerov účastníkov. Pod zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, či už na strane oprávneného alebo povinného z vyživovacej povinnosti. Súd prihliada na všetky tie okolnosti, ktoré by mohli zmenu výživného odôvodniť. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu, keď sa v pomeroch účastníkov prejavia závažnejším spôsobom, v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia posledného rozhodnutia. Pre rozhodnutie o zmene teda nepostačuje len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal zmenu pomerov za preukázanú a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, došlo by k neprípustnému preskúmaniu a reparácii právoplatného súdneho rozhodnutia.

17. V danom prípade posledným rozhodnutím súdu, ktorým bolo o vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči maloletému synovi S. rozhodnuté, bol rozsudok vydaný vo veci 16P/20/2014 dňa 3.5.2017. Všetky rozhodujúce skutkové tvrdenia, ktoré sa týkali navrhovateľom vymedzených dvoch hlavných dôvodov, v ktorých podstatná zmena mala spočívať, sa týkali obdobia, ktoré vyhláseniu tohto rozsudku predchádzalo. Aj preto sa súd mohol domnievať, že navrhovateľ v návrhu zrejme účelovo uvádzal ako posledné rozhodnutie súdu o výživnom rozhodnutie vydané vo veci 13C/45/2003 (pokiaľ otec zvýšenie výživného v konaní 16P/200/2014 neakceptoval, nerešpektoval a naďalej plnil len 66,39 € podľa rozsudku vydaného vo veci 13C/45/2003, bolo potom zároveň nelogickým, aby žiadal pri tvrdení tak závažnej podstatnej zmene pomerov na jeho strane zníženie výživného len o 16,39 €). Navrhovateľ tvrdil dva základné dôvody pre zníženie výživného: vznik novej vyživovacej povinnosti, nakoľko dňa XX.X.XXXX sa mu narodila dcéra M. D. vo Veľkej Británii, kde má založenú novú rodinu, s ktorou žije a svoj nepriaznivý zdravotný stav. Vychádzajúc z pripojeného spisu 16P/20/2014, konkrétne z odôvodnenia rozsudku súdu, bolo možné bez pochyb konštatovať, že oba tieto dôvody tvrdil už v tomto skoršom konaní, v ktorom sa s nimi súd riadne zaoberal a vyhodnotil ich. Vychádzajúc zo samotného návrhu navrhovateľa na zníženie výživného a z dátumu rozhodnutia rozsudku vydaného vo veci 16P/20/2014 (3.5.2017) bolo možné bez pochyb konštatovať, že navrhovateľom tvrdené dôvody, predstavujúce podľa neho podstatnú zmenu pomerov, boli dôvodmi, ktoré v čase skoršieho rozhodnutia súdu teda už existovali (narodenie maloletej dcéry M. D. XX.X.XXXX - rozhodnutie súdu vo veci 16P/20/2014 3.5.2017, navrhovateľom tvrdené ukončenie pracovného pomeru zo zdravotných dôvodov, jeho nezamestnanosť a následné operácie, všetko v roku 2015 - rozhodnutie vo veci 16P/20/2014 3.5.2017 a pod.).

18. Tvrdenia navrhovateľa, ktoré sa týkali ďalšieho obdobia (po rozhodnutí vo veci 16P/20/2014), napr. že jeho posledný pracovný pomer trval od marca do júna 2019, bolo možné vyhodnotiť v tom smere, že aj po okolnostiach, ktoré boli súdu známe už v konaní 16P/20/2014, bolo a zrejme naďalej i je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa zamestnať sa. Navrhovateľ netvrdil a nepreukázal, z akého dôvodu bol tento pracovný pomer ukončený, aký druh práce v ňom vykonával. Rovnako netvrdil a nepreukázal, aký druh práce pre svoje zdravotné ťažkosti, resp. ochorenia vykonávať vôbec nemôže. V tomto smere súd považoval jeho tvrdenia za príliš všeobecné a strohé. Navrhovateľ ich len podradil vo všeobecnej rovine pod nepriaznivý, dlhodobý zhoršený zdravotný stav, nekonkretizoval, v čom malo zhoršenie zdravotného stavu spočívať, kedy k nemu došlo a aké následky s ním boli spojené. Súd mu tú možnosť opakovane dal, navrhovateľ ju opakovane nevyužil. V tomto smere sa súd preto musel stotožniť s vyjadreniami matky maloletého dieťaťa, že otec nepreukázal, že by od posledného rozhodnutia nebol schopný vykonávať akýkoľvek, resp. žiadny druh práce, na základe čoho, ďalej, že by poberal invalidný dôchodok, teda nepreukázal, že by dávky, ktoré v súčasnosti poberá, súviseli s jeho nepriaznivým zdravotným stavom, kedy sa jeho zdravotný stav zhoršil, v čom zhoršenie spočívalo a podobne.

19. Súd v nadväznosti na vyššie uvedené prijal záver, že nejde o nové okolnosti, ktoré nastali u navrhovateľa po rozhodnutí súdu vo veci 16P/20/2014, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o jeho vyživovacej povinnosti k synovi S.. Naopak, ide o okolnosti, ktoré boli súdu známe už v čase predchádzajúceho konania a rozhodovania. Vo vzťahu k vyživovacej povinnosti na maloletú dcéru M. D. súd prihliadol aj na tvrdenie i dôkaz predložený navrhovateľom, v zmysle ktorého v súčasnosti navrhovateľ výživné na maloletú M. dokonca neplatí, nakoľko túto povinnosť prebral zaňho štát. To je ďalší dôvod, pre ktorý by nebolo možné považovať vznik ďalšej povinnosti za dôvod, pre ktorý by sa malo výživné znížiť.

20. I napriek vyššie prijatému záveru sa súd považoval za potrebné vysporiadať i s nasledovným. Navrhovateľ tvrdil, že v súčasnosti je nezamestnaný, poberá podporu v nezamestnanosti a príležitostne pracuje cez agentúru. Pritom z prehľadu jeho príjmov vyplýva, že z práce pre agentúru a z podpory v nezamestnanosti za rok 2018 bol jeho príjem v celkovej výške 14.260,32 GBP, čo je 15.865,29 €, čo činí v priemere mesačne 1.320,44 € a za rok 2019 vo výške 9.418,16 GBP, to je 10.459,74 €, čo činí priemerne mesačne 871,65 €, pričom v roku 2020 má jeho príjem tvoriť len podpora v nezamestnanosti. Napriek tomu vyčíslil výdavky na 1.433,26 €. Vo vzťahu k potvrdeniam, ktoré navrhovateľ predložil za účelom preukázania jeho pracovnej neschopnosti, súd poukazuje na to, že bol práceneschopný v určitých časových obdobiach počas rokov 2015, 2016 a 2018, pričom šlo o krátkodobé pracovné neschopnosti. Vo vzťahu k ich príčinám z listín predložených navrhovateľom vyplýva napríklad znížená hladina vitamínu D a B alebo hepatopatia, či zo správy psychiatra iná depresívne epizóda, emočne nestabilná osobnosť, hraničný typ s tým, že mu bola nastavená farmakologická liečba. Z týchto listín síce vyplýva, že navrhovateľ nemá dobrý zdravotný stav, opäť však súd poukazuje na to, že táto okolnosť nie je novou. Nebolo možné nechať bez povšimnutia ani to, že navrhovateľ príležitostne pracuje cez agentúru, kde môže dosahovať niekoľkonásobne vyšší príjem, ako z podpory v nezamestnanosti. Tým teda sám deklaruje, že je schopný zamestnať sa.

21. Pokiaľ ide o jeho tvrdenia týkajúce sa dlhov voči svojej matke či na kreditnej karte v Lloyds bank alebo Barclays a na bežnom účte v Lloyds bank, na tieto súd pri rozhodovaní neprihliadal, opäť z dôvodu, že tieto tvrdil a preukazoval už aj v predchádzajúcom konaní, ale aj z dôvodu, že plnenie vyživovacej povinnosti má pred takýmito výdavkami prednosť, čoho si musí byť navrhovateľ ako povinný rodič vedomý, nakoľko vyživovacia povinnosť je jeho zákonnou povinnosťou, ktorú je povinný plniť až do času, kým dieťa nie je schopné živiť sa samé.

22. Vo vzťahu k dôkazným návrhom navrhovateľa súd poukazuje na to, že už vo výzve, ktorú mu doručoval za účelom jeho písomnej výpovede vo veci ho oboznámil s tým, že ním navrhnuté dôkazy bez preukázania podstatnej zmeny na jeho strane nevykoná (ostatných účastníkov konania oboznámil o tomto procesnom postupe súdu na pojednávaní, na ktorom rozsudok vyhlásil). Na preukázanie podstatnej zmeny poskytol súd navrhovateľovi ďalší čas, ktorý však nevyužil. Neodpovedal ani na výzvu súdu, v ktorej bol vyzvaný, aby uviedol, čo mu v splnení výzvy súdu bráni. Keďže zo strany navrhovateľa neboli produkované rozhodujúce skutkové tvrdenia a dôkazy, ktoré by minimálne osvedčili, ak nie jednoznačne preukázali, podstatnú zmenu pomerov od posledného rozhodnutia súdu, súd nepovažoval za dôvodné, hospodárne, efektívne a účelné zároveň ním navrhnuté ďalšie dôkazy vykonávať. Vychádzajúc zo skutkových tvrdení navrhovateľa a listín, ktoré predložil, tiež v nadväznosti na zistenia z pripojeného spisu 16P/20/2014, bolo možné v konaní rozhodnúť i bez vykonania týchto dôkazov. Súdu nedá v týchto súvislostiach poukázať i na celkový postoj navrhovateľa, ktorý bol i v skorších konaniach pasívny. Toto konanie však inicioval sám navrhovateľ, bolo preto predovšetkým v jeho záujme, aby súd o dôvodnosti svojho návrhu presvedčil. Výzvy súdu však nespĺnil, a to ani v dostatočne dlhej lehote, ktorú mu súd poskytol, nevymedzil ani dátum, od ktorého žiada výživné znížiť, a to zrejme z dôvodu, že ho bolo potrebné náležite odôvodniť, pretože práve k nemu sa podstatná zmena pomerov viaže. Navrhovateľ bol tiež povinný predložiť listiny v úradnom jazyku, ani to neurobil, opäť ani napriek výzve súdu. Súd mu dal možnosť odpovedať na otázky písomne, teda zjednodušoval situáciu v tomto smere v prospech navrhovateľa, pričom prihliadal i na hospodárnosť konania, práve v nadväznosti na jeho tvrdenia týkajúceho sa jeho nepriaznivej finančnej situácie, ktorá má vplyv i pre jeho cestovanie na územie Slovenskej republiky za účelom účasti na pojednávaní. Ani túto možnosť vo svoj prospech navrhovateľ nevyužil. Vo vzťahu k dopytu na jeho ošetrojúceho lekára za účelom objasnenia jeho zdravotného stavu, nakoľko podľa jeho informácií v Anglicku lekári potvrdenie o zdravotnom stave pacientom neposkytujú, nad rámec súd udáva, že otec nielen, že neuviedol zdroj tejto informácie, ale nepresvedčil súd ani o tom, že sa o vydanie takéhoto potvrdenia u svojho ošetrojúceho lekára vôbec pokúsil a že by mu lekár takéto potvrdenie vydať odmietol, resp. nemohol.

23. Súd nadobudol v danom konaní dokonca dojem, a to v nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti, na samotné tvrdenia navrhovateľa a na to, že jeho odvolanie bolo v poslednom konaní 16P/20/2014 ako oneskorené odmietnuté, že uvedené sa snažil navrhovateľ reparať práve podaním návrhu na zníženie výživného.

24. V tomto konaní bolo naopak bez pochyb zistené, že k podstatnej zmene pomerov došlo na strane maloletého S., ako oprávneného z vyživovacej povinnosti, ktorý v čase posledného rozhodnutia súdu vo veci 16P/20/2014 navštevoval základnú školu, zatiaľ čo v uvedenom konaní mal už status študenta strednej školy, v súvislosti s čím bolo možné bez pochyb konštatovať i zvýšenie doteraz existujúcich výdavkov. Dokonca na strane maloletého S. vznikli i nové výdavky titulom nosenia okuliarov a ortopedickej obuvi s tým, že zo strany matky i kolízneho opatrovníka bola dokonca tvrdená potreba, resp. odporúčenie nosiť fixný ortodontický strojček, avšak z finančných dôvodov si ho maloletý S. nemôže dovoliť. Výdavky, ktoré matka špecifikovala na maloletého S. vzhľadom k jeho veku, súd nepovažoval za nadhodnotené, práve naopak, podľa názoru súdu matka sa snaží viesť deti k skromnosti, dokonca v tomto konaní došlo k zmene pomerov i u nej, tá spočívala v znížení jej príjmu v dôsledku zmeny pracovných podmienok, ktoré ako zamestnanec ovplyvniť nemohla, v dôsledku ktorých došlo k zníženiu jej príjmu.

25. Keďže podľa názoru súdu navrhovateľ nepreukázal, že by od posledného rozhodnutia súdu o jeho vyživovacej povinnosti, ktorým bol rozsudok vydaný vo veci 16P/20/2014, došlo na jeho strane k podstatnej zmene pomerov, ktorá by prípadne existovala aspoň ku dňu rozhodovania súdu, súd jeho návrh ako neďôvodný zamietol.

26. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedený zákon v časti upravujúcej konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, ktorým je i uvedené konanie, inak neustanovuje. Zároveň súd nemal zistené žiadne dôvody, ktoré by pripúšťali výnimky z takéhoto rozhodnutia o trovách konania.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Právo podať odvolanie nemá ten účastník konania, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdá.

Matka a kolízny opatrovník nie sú oprávnení podať odvolanie, pretože sa po vyhlásení tohto rozsudku na pojednávaní tohto práva výslovne vzdali.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, resp. k čomu sa zaviazal, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.